

Partidul Socialist al Muncii (PSM)

Partidul Socialist al Muncii s-a înființat în noiembrie 1990, dar a intrat în legalitate în ianuarie 1992. „Nașterea” sa a fost una controversată, fiind rezultatul fuziunii dintre Partidul Democrat al Muncii (PDM) și un ipotetic Partid Socialist.

În fruntea partidului a fost instalat Ilie Verdeț, fost demnitar comunist, acesta fiind secondat de patru vicepreședinți: Nicolae Bălășoiu, Traian Dudaș, Valeriu Petrescu și George Șerban. Din PSM a făcut parte și Constantin Pîrvulescu, fondator al PCR și oponent activ al lui Nicolae Ceaușescu.

Ca orientare politică, PSM s-a declarat continuator al mișcării muncitorești și comuniste. Prezența sa în peisajul partidist postcomunist a fost contestată atât politic, cât și juridic, fapt concretizat într-o hotărâre a Curții Supreme de Justiție din ianuarie 1992, prin care PSM a fost declarat nelegal constituit. Înregistrarea sa oficială la TMB s-a realizat pe 23 ianuarie 1992.

La primul examen electoral – alegerile locale din 1992 – PSM a participat alături de alte patru partide politice, sub sigla USD (Uniunea Stângii Democrate, formate în octombrie 1991). La alegerile parlamentare din același an PSM a concurat singur, reușind să intre în Parlament de pe ultima poziție: 3% din voturi pentru Camera Deputaților și 3,1% din voturi pentru Senat.

Deși nu a agreat în totalitate politica promovată de guvernul Văcăroiu, PSM a fost un aliat parlamentar al PDSR, colaborarea dintre cele două partide concretizându-se în ianuarie 1995 prin semnarea unui protocol cvadripartid – PDSR, PUNR, PRM, PSM. Alături de alte mize politice interne legate de controlul partidului și de orientarea sa pe scena politică, semnarea acestui protocol a generat scindarea PSM. Astfel, în martie 1995, mai mulți lideri ai partidului în frunte ce Tudor Mohora au fondat un nou partid: Partidul Socialist (PS).

Rezultatele alegerilor locale din 1996 au adus cel mai important succes electoral pentru PSM (4,6% din voturile pentru primari; 5,1% din voturile pentru consilieri județeni și 5,9% din cele pentru consilierii locali), dar acesta nu a putut fi reeditat la alegerile parlamentare din același an. Partidul nu a putut depăși pragul electoral de 3%, iar candidatul său la președinție (Adrian Păunescu) a obținut 0,6% din voturi.

După o încercare eșuată de unificare cu PS și în urma unui alt insucces electoral (la alegerile locale din 2000 PSM a obținut 1,1% din voturile pentru primari), conducerea partidului, în frunte cu Ilie Verdeț, și-a depus mandatul. În fruntea PSM a fost ales Ion Sasu. Această schimbare nu a contribuit la revirimentul partidului, alegerile parlamentare și prezidențiale din noiembrie marcând un nou eșec.

Congresul Extraordinar din iunie 2001 l-a reales pe Ion Sasu în funcția de președinte și a decis orientarea strategică a partidului spre unificarea mișcării de stânga din România. Acest lucru a fost realizat doar de o parte din membrii PSM care, în 2003, s-au alăturat PSD. Cealaltă parte s-a reconstituit ca Partidul Alianța Socialistă.